

HEINÄVEDEN KUNTA

LÄNTISTEN ALUEIDEN RANTAOSAYLEISKAAVAMUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

SISÄLLYSLUETTELO

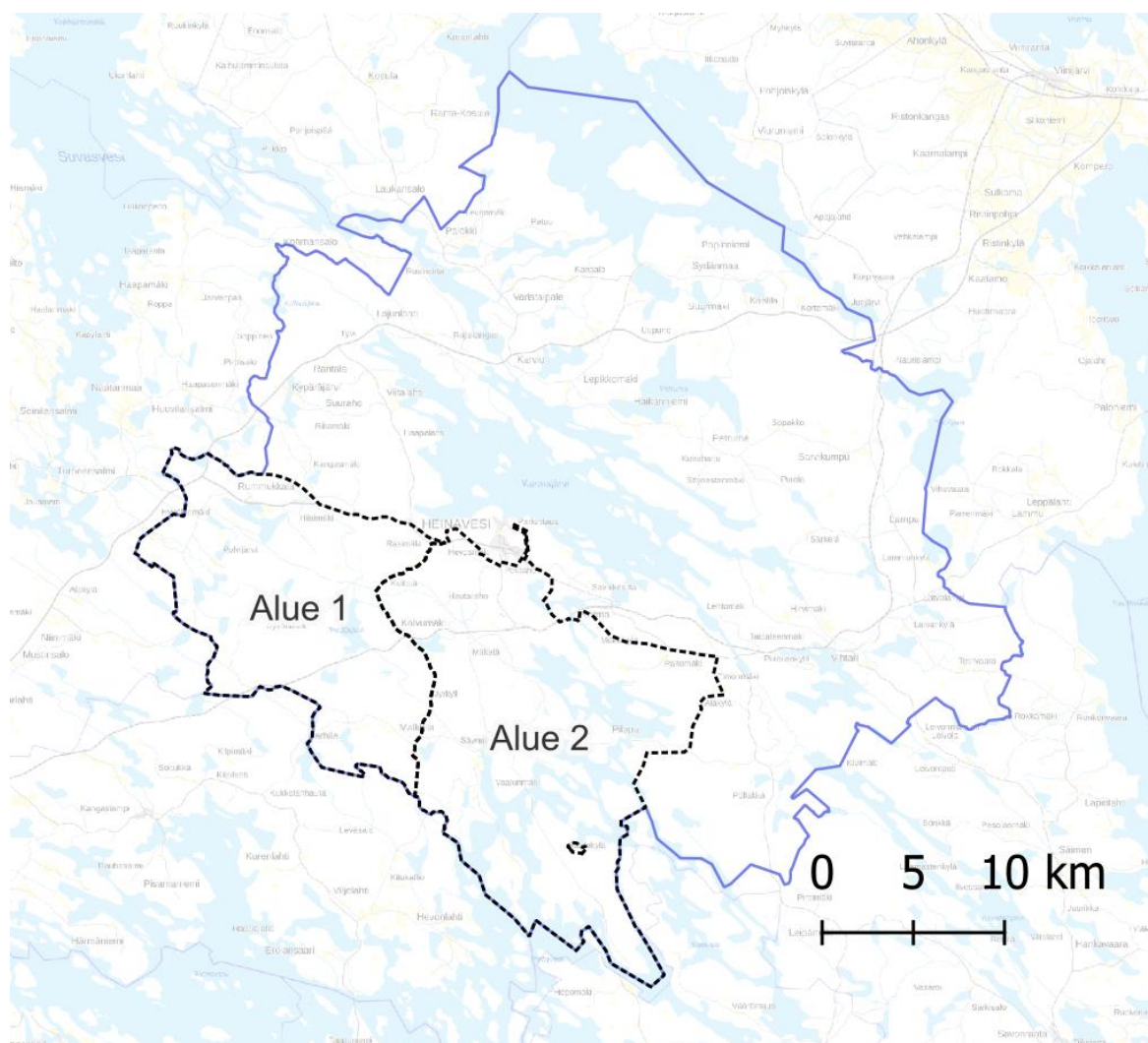
1	SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS	2
2	KAAVAMUUTOKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET	3
3	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	3
3.1	VALTAKUNNALLISET ALUEIDEN KÄYTTÖTAVOITTEET	3
3.2	MAAKUNTAKAAVA	4
3.3	YLEISKAAVA.....	5
3.4	RANTA-ASEMAKAAVAT JA ASEMAKAAVAT.....	6
3.5	RAKENNUSJÄRJESTYS.....	6
4	VAIKUTUSALUE.....	7
5	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA LAADITTAVAT SELVITYKSET	7
5.1	SELVITYKSET	7
6	OSALLISET JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ	8
7	AIKATAULU, OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN.....	9
8	YHTEYSTIEDOT	10

Alkuperäinen 9.11.2025, päivitetty: 2.10.2025

1 SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Suunnittelualue sijoittuu Heinäveden kunnan läntisiin osiin rajoittuen etelässä osin Savonlinnan ja Varkauden kuntarajaan sekä lännessä Leppävirran kuntarajaan. Pohjoisessa alue rajautuu vuonna 2021 lainvoiman saaneeseen Heinäveden pohjoistenosien rantayleiskaavan muutokseen. Itäosastaan alue rajautuu Heinäveden itäistenalueiden rantaosayleiskaavan muutokseen (2025). Kerman alueen tuntumassa kaava-alue rajautuu Kerman alueen yleiskaavamuutokseen (2019).

Suunnittelualue on lisäksi jaettu hallinnollisen päätöksenteon mahdollistamiseksi kahteen osaan: Alue 1 ja Alue 2. Kaavamuutoksen hallinnollinen käsittely jaetaan kunnassa eri pykäliin näiden alueiden mukaisesti.

Kuva 1. Suunnittelualueen rajausta esitetty kartassa mustalla katkoviivalla. Malkkilantie jakaa suunnittelualueen kahteen osaan (Alue 1 ja Alue 2). Kuntaraja on kartassa sinertävällä.

2 KAAVAMUUTOKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Kaavan keskeisenä tavoitteena on yhtenäistää maankäytön suunnittelua ja rakentamisen ohjausta ja päivittää rakennuspaikkojen rakennusoikeus koko kunnan rantaosayleiskaavojen alueella yhdenmukaiseksi. Lisäksi arvioidaan maaomistajien esittämien rakennuspaikkojen siirtojen yms. muutostarpeiden toteuttaminen ja korjataan mahdollisia virheitä. Samalla päivitetään rakennetun kulttuuriympäristön nykytilaa ja kumotaan kaava tarpeettomana yli 200 m etäisyydellä rannasta.

Heinäveden kunnan pohjois- ja itäosiin on laadittu viime vuosina vastaavantyyppiset kaavamuutokset. Tämän kaavaprosessin myötä tulee päivitetä kaikki loputkin kunnan alueella voimassa olevat rantayleiskaavat.

Alueella on voimassa Heinäveden järviolueiden rantayleiskaava (28.1.2002) ja Heinäveden reitin rantayleiskaava (31.5.1999).

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1 Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet

Alueidenkäyttölain valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtioneuvosto päätti uudistetuista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Päätös tuli voimaan 1.4.2018.

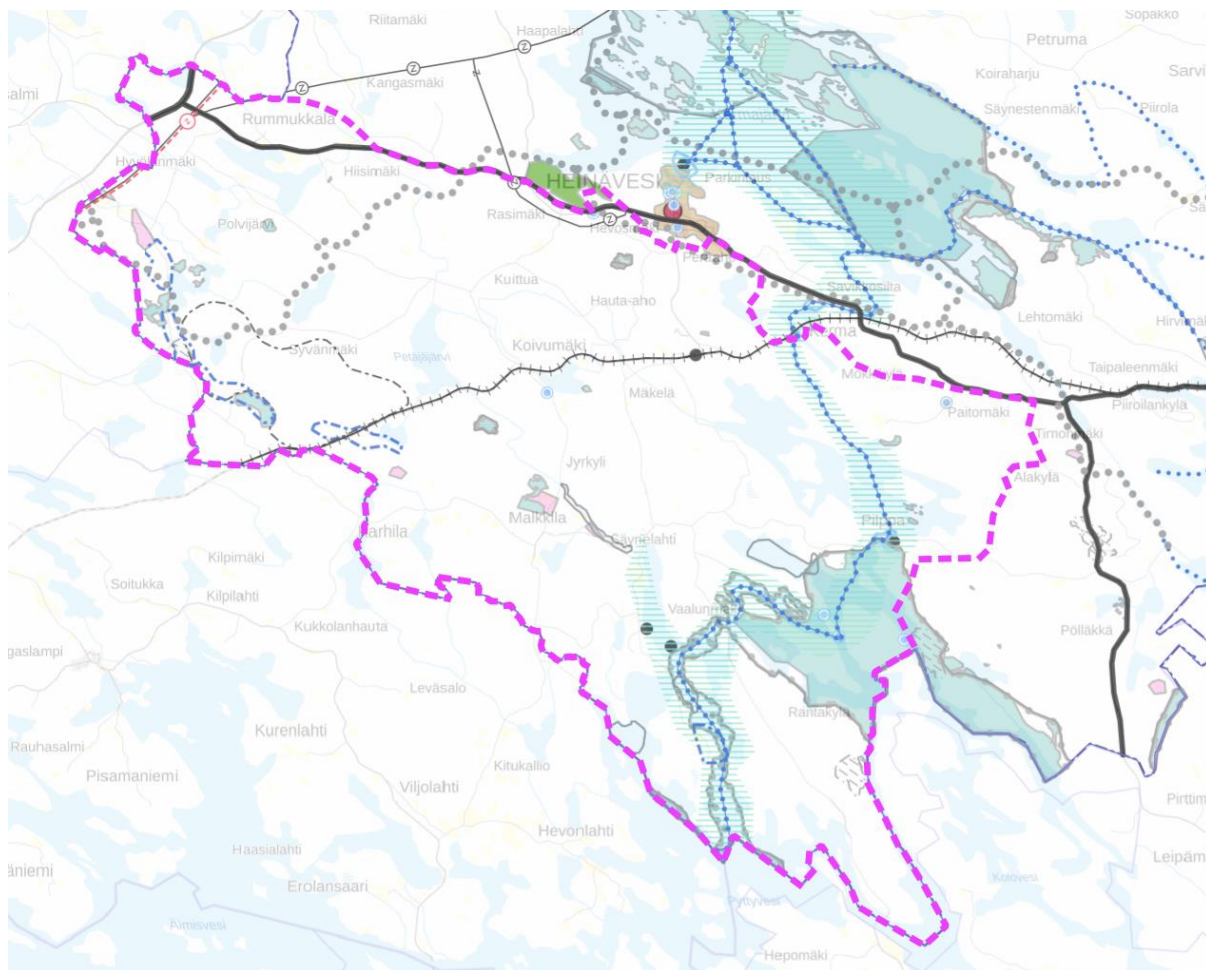
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Edellä mainittujen tavoitteiden taustaa ja tarvetta on kuvattu tarkemmin valtioneuvoston päätöksessä.

3.2 Maakuntakaava

Heinäveden alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, Heinäveden osa-alue (Heinäveden osaluomaakuntakaava). Maakuntakaava on saanut lainvoiman 14.2.2024. Lisäksi alueelle on laadittu 2. vaiheen maakuntakaava (energia ja maisemat. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt vaihekaavan 9.6.2025. Ajantasaiseen tietoon maakuntakaavasta voi tutustua osoitteessa <https://pohjois-karjala.fi/maakuntakaava/>

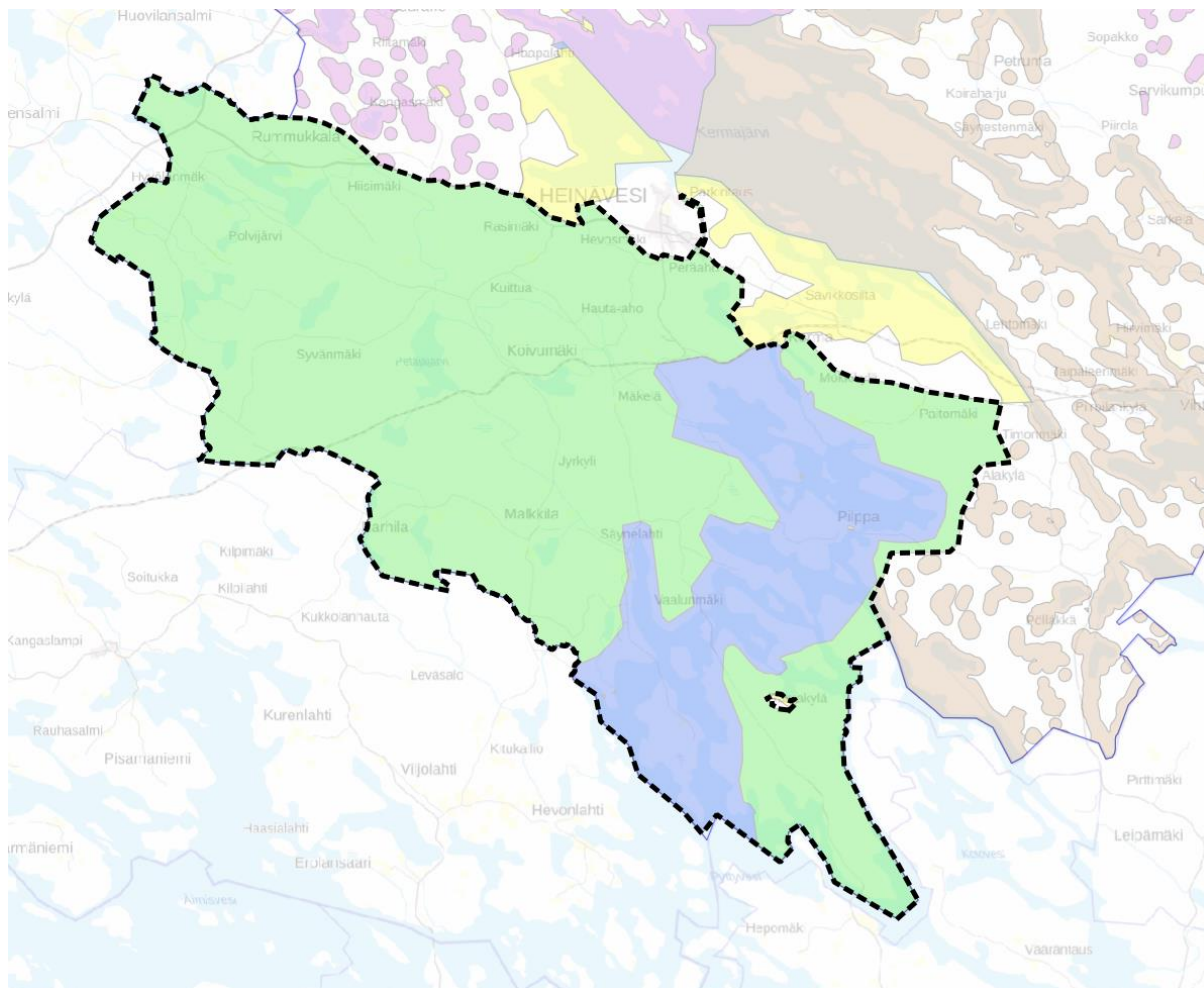

Kuva 2. Ote voimassa maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualue on esitetty kartalla lilalla katkoviivalla. Suunnittelualueen eteläosiin Koloveden kansallispuiston tuntumaan on osoitettu laajoja suojelualueita. Lisäksi maakuntakaavaan osoitettu Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Suunnittelualueen länsiosaan on osoitettu tuulivoimaloiden alue. Muilta osin maakuntakaavamerkinnot ovat pääosin olemassa olevia rata- ja tieyhteyksiä sekä vesistöreittejä.

Maakuntakaavan mukaiselle tuulivoima-alueelle on vireillä tuulivoimayleiskaava, joka on kuvattu tarkemmin kohdassa ”Yleiskaava”.

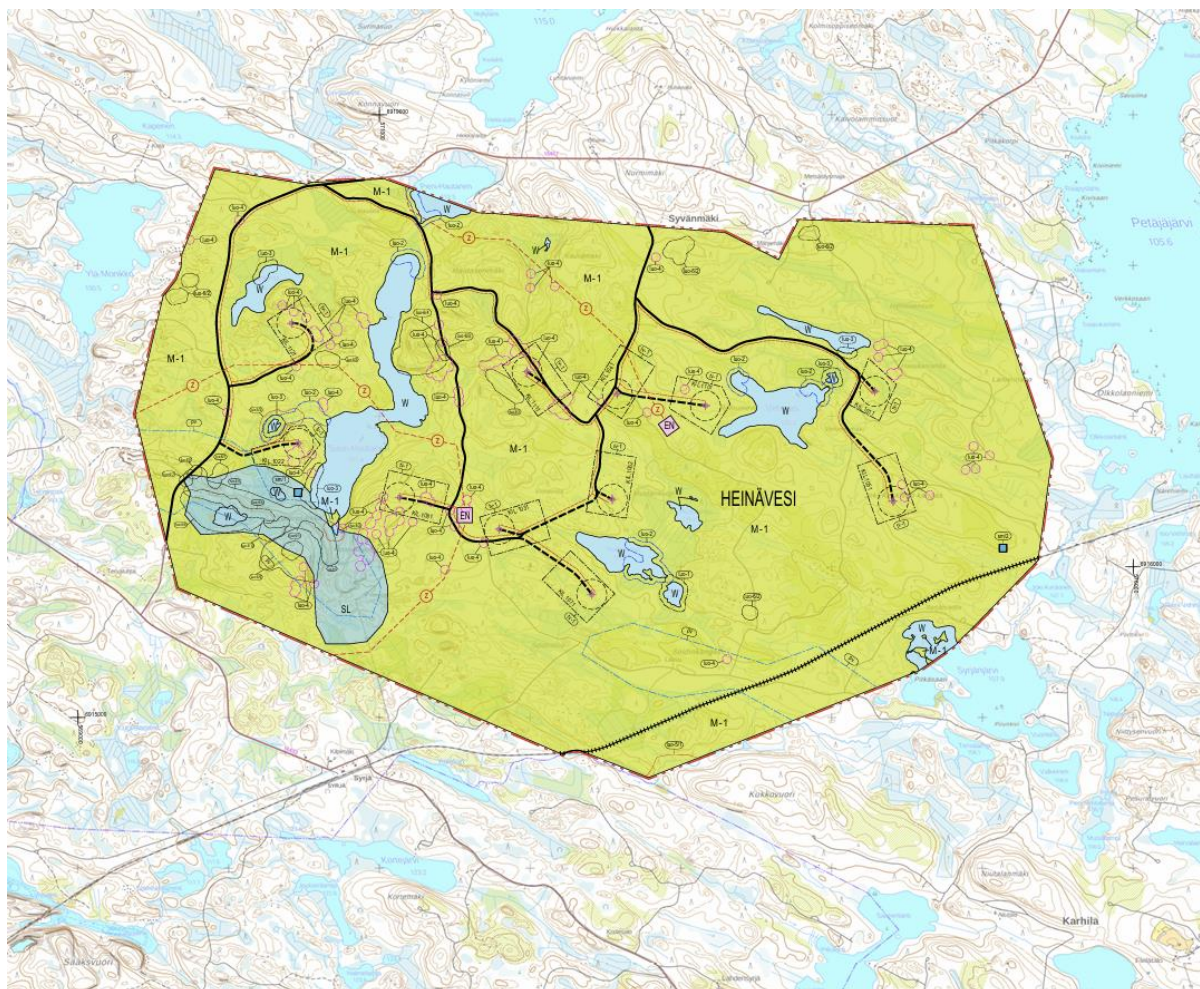
3.3 Yleiskaava

Muutosalueella on voimassa Heinäveden järviolueiden rantayleiskaava (hyväksytty 2002) ja Heinäveden reitin rantayleiskaava (vahvistettu 2002).

Kuva 3. Suunnittelualueen raja on esitetty kartassa mustalla katkoviivalla. Vihertävällä on osoitettu alkuperäinen Heinäveden järviolueiden rantayleiskaavan alue ja sinertävällä Heinäveden reitin rantayleiskaavan alue. Muilla väreillä on kuvattu muut voimassa olevat yleiskaavat. Kerman alueelle laaditun yleiskaavamuutoksen yhteydessä laadittiin kaavamuutos Karkulahteen. Tämä alue ei kuulu suunnittelualueeseen.

Maakuntakaavan mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle on vireillä Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja järviolueiden rantayleiskaavan muutos. Alue sijoittuu Petäjäjärven länsipuolelle.

Kuva 4. Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnos (12.3.2025).

3.4 Ranta-asemakaavat ja asemakaavat

Alueella voimassa useita ranta-asemakaavoja. Alueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja.

3.5 Rakennusjärjestys

Heinäveden kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 23.6.2025 ja rakennusjärjestys on saanut lainvoiman 7.8.2025. Kaavan yhtenä tarkoituksena on selkeyttää ja yhdenmukaistaa kaavamääräyksiä suhteessa rakennusjärjestykseen.

4 VAIKUTUSALUE

Kaavamuutoksen välitöntä vaikutusalueetta on koko kaavamuuotosalue lähiympäristöineen.

5 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA LAADITTAVAT SELVITYKSET

Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavantehtävä ja tarkoitus ([AKL 9 §](#)). Aloitusvaiheessa tunnistetaan kaavan aiheuttavan mahdollisesti seuraavia vaikutuksia, joita kaavaluonnosvaiheessa ja jatkoprosessissa arvioidaan:

- Yhdyskuntarakenne
- Liikenne
- Luonto- ja luonnonsuojelu
- Maisema- ja kulttuuriympäristö
- Yhdyskuntatalous
- Maa- ja metsätalous
- Sosiaaliset vaikutukset
- Vaikutukset palveluihin

Arvioitavat vaikutukset täsmentyvät kaavaprosessin yhteydessä.

5.1 Selvitykset

Aiemmin laadituista selvityksistä oleellisimpia huomioitavia ovat

- Voimassa olevat maakuntakaavojen taustaselvitykset
- Voimassa olevien yleiskaavojen selvitykset
- Heinäveden maankäytön kehittämissuunnitelma. Heinäveden kunta. 2016.
- Heinäveden reitin valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen maisemanhoidon esisuunnitelma, Eevaliisa Härö. Etelä-Savon elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus. 2011
- Heinäveden reitin maiseman- ja luonnonhoidon yleissuunnitelma. Kalle Hellström. Etelä-Savon elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus. 2012.
- Alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet Etelä-Savossa. Heli Kahelin. Etelä-Savon ympäristökeskus. 2009.
- Paikkatietoaineisto (Suomen ympäristökeskuksen Avoin tieto –palvelu, Museo- ja Liikenneviraston paikkatietopalvelut, Heinäveden kunnan aineistot, saimaannorpat)
- Etelä-Savon kulttuuriperintötietokanta Esku

Kaavamuutoksen selvitysten tarve tarkentuu prosessin aikana riippuen erityisesti siitä kuinka paljon ja millaisia kaavamuuotosaloitteita maanomistajat esittävät. Tavoitteena on saada ennen kaavaluonnosvaihetta kaikki kaavamuuotosaloitteet tietoon, jotta selvitykset on mahdollista laatia kevään 2026 aikana.

Muutoskohteiden osalta on alustavasti varauduttu selvittämään luonnon osalta tarpeen liito-oravat, saimaannorpat, metsäläköhteet, uhanalaisten lajien rekisteri ja luontotyytit. Luontoselvityksen laatimisen ajankohta on lisäksi kevät johtuen joidenkin lajien havaitsemisesta. Lisäksi laaditaan yleispiirteinen maisemaselvitys voimassa oleviin suojelullisiin rajauksiin, metsävara-, ortokuva ja maastotietokantaan perustuen.

Muita erillisselvityksiä laaditaan kaavaprosessin aikana tarpeen mukaan ja kunnan erillisellä päätöksellä.

6 OSALLISET JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Kaavoitusmenettelyn tulee perustua riittävään vuorovaikutukseen osallisten kanssa ([AKL 1 §](#)). Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisia voidaan lisätä tarpeen mukaan suunnittelun edetessä. Kaavaprosessin osallisia ovat:

- Maanomistajat ja alueen asukkaat
- Alueen toiminnanharjoittajat
- Kunnan hallintokunnat (tekninen lautakunta, ympäristölautakunta)
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus (ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue)
- Pohjois-Savon ELY-keskus (liikenne ja infrastruktuuri vastuualue)
- Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto
- Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo
- Väylävirasto
- Metsäkeskus
- Fingrid Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oyj
- Kylätoimikunnat ja –yhdistykset
- Heinäveden luonnonystävät

Kaavamuutoshankkeesta pidetään vireilletulovaiheen AKL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukainen viranomaisneuvottelu.

Viranomaistahoilta pyydetään lausunnot kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta.

Kaavoitukseen liittyvä ehdotusvaiheen jälkeinen viranomaisneuvottelu järjestetään tarvittaessa, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat muistutukset ja lausunnot on saatu.

7 AIKATAULU, OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Ajankohta	Vaihe	Tiedottaminen / osallistuminen
2025 Syyskuu - Lokakuu	Vireilletulo - Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtävillä - Kaavan internet-sivut avataan - Aloitustilaisuuden viranomaisneuvottelu - Viranomaisten työneuvottelut tarpeen mukaan	- Kuulutus vireilletulosta Heinäveden lehdessä sekä kunnan kotisivuilla - Tiedotuskirje postitetaan alueen maanomistajille - Karttapalaute palvelu avataan, johon maanomistajat voivat jättää kaavamuutosaloitteita - Kaavaprosessin etäesittelytilaisuus 28.10.2025 klo 17 - Osalliset ja muut kuntalaiset voivat jättää osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisällöstä mielipiteensä OAS:n nähtävillä oloajan kuluessa - Osalliset voivat liittyä kaavan sähköpostilistalle internet-sivujen kautta
2026 Helmi - maaliskuu	Kaavaluonnos nähtäville - Kaavaluonnos on nähtävillä 30 päivän ajan Heinäveden kunnantalolla sekä kaavaninternet-sivuilla	- Kaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta tiedotetaan kuuluttamalla kunnan kotisivuilla ja Heinäveden lehdessä sekä lähettämällä sähköposti niille, jotka ovat ilmoittaneet sen postituslistalle - Osalliset ja kuntalaiset voivat jättää kaavaluonnoksesta kirjallisen mielipiteensä kaavaluonnoksen nähtävilläoloajan kuluessa ajan Heinäveden kunnantalolla sekä kaavaninternet-sivuilla - Pyydetään viranomaislausunnot
2026 Huhti - kesäkuu	Kaavaluonnoksen palautteen käsittely - Kaavanlaatija käsittelee saapuneen palautteen ja laatii vastineet - Tarvittaessa viranomaisneuvottelu - Lisäselvitykset	
2026 Elo - Lokakuu	Kaavaehdotus nähtäville - Kunnanhallituksen päätös kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta - Kaavaehdotus nähtäville 30 päivän ajan Heinäveden kunnantalolla sekä kaavaninternet-sivuilla	- Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kunnan kotisivuilla ja tarvittaessa Heinäveden lehdessä - Kaavoittajan laatimat vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin julkaistaan kaavan internet-sivuilla - Ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia tiedotetaan kirjeitse - Osalliset voivat jättää muistutuksen - Pyydetään lausunnot viranomaisilta
2026 Marraskuu	Kaavaehdotuksen palautteen käsittely - Kaavanlaatija käsittelee saapuneen palautteen ja laatii vastineet - Viranomaisneuvottelu (tarvittaessa) - Mahdolliset vähäiset muutokset kaava-asiakirjoihin	- Mikäli kaavaan tehdään muutoksia, jotka eivät ole oleellisia, tiedotetaan niitä erikseen, joita muutos koskee MRA 32 §:n mukaisesti (osallisten kuuleminen). - Mikäli kaavaehdotusaineistoon tehty muutokset ovat oleellisia, tulee kaava-aineisto asettaa uudestaan nähtäville.
2026 Joulukuu	Hyväksyminen - Kunnanhallitus voi esittää kaavamuutoksen hyväksymistä kunnanvaltuustolle - kunnanvaltuustolla on hyväksymisen toimivalta (hyväksyy tai ei hyväksy kaava-aineistoa)	- Vastineet ovat osana kaavan hyväksymisaineistoa eli käsitellään + julkaistaan samalla kuin muukin aineisto. Muistutaneille, jotka ovat osoitetiedon jättäneet ja vastinetta pyytäneet, lähetetään vastine viimeistään hyväksymispäätöksestä tiedottamisen yhteydessä. - Kaavan hyväksymisestä kuulutetaan Heinäveden lehdessä ja kunnan kotisivuilla - Muutosta hyväksymispäätökseen voidaan hakea valittamalla Itä-Suomen hallinto- oikeuteen, jonka ratkaisusta on mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikäli KHO antaa valitusluvan.
2027 Tammi helmikuu	Voimaatulo - Valitusajan umpeuduttua tarkistetaan, onko kaavamuutoksesta valitettu - Kaavan voimaantulo kuulutetaan	- Kaavan voimaantulosta kuulutetaan kunnan kotisivuilla ja tarvittaessa Heinäveden -lehdessä.

Kaava-asiakirjat (osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos, kaavaehdotus) ovat nähtävillä Heinäveden kunnanvirastolla osoitteessa: Kermarannantie 7, 79700 Heinävesi sekä internetissä www.plandisain.fi/heinlansi

Kuulutukset julkaistaan kunnan kotisivuilla www.heinavesi.fi sekä tarvittaessa Heinäveden -lehdessä.

8 YHTEYSTIEDOT

Heinäveden kunta

Kunnan metsätalousinsinööri
Jyrki Tiippana
p. 0400 172 203
jyrki.tiippana@heinavesi.fi

Kaavanlaatija

PlanDisain Oy
Markus Hytönen
markus.hytönen@plandisain.fi
puh. 040 721 7527
www.plandisain.fi

Kaavan verkkosivut: www.plandisain.fi/heinlansi